

Dat deze Soedanese mannen leven, is een daad van verzet. 'Onze generatie wordt systematisch uitgemoord'

Achtergrondartikel uit het ND, door [Annegina Randewijk](#), maandag 20 november 2023

Mannen en jongens in Darfur zijn het doelwit van Arabische milities. Deze strijdkrachten die gecoördineerd worden door de RSF - de tegenstander van het Sudanese overheidsleger - trekken van deur tot deur om niet-Arabische Soedanezen te moorden. Drie Soedanees-Nederlandse mannen vertellen over wat dit geweld met henzelf, hun familie en landgenoten doet.



Soedanese broers over genocide in Soedan(Amar en Amer) Beeld Hielco Kuipers

AMERSFOORT

Elke dorp en stad in Darfur die de RSF - en bondgenoten waaronder de Russische Wagnergroep - aandoet, omsingelen en veroveren zij. De mannelijke bevolking wordt daarna massaal vermoord. Berichten over executies en massagraven in het afgelegen gebied in West-Soedan komen langzaam naar buiten. Ook zijn er filmpjes waarop Arabische strijders hun gevangenen laten kruipen over de grond terwijl zij schreeuwen dat de mannen niets waard zijn.

Er vindt momenteel (net als in 2003) een genocide plaats in Darfur. De niet-Arabische bevolking wordt door de milities - die vaak ook bestaan uit gelegenheidslegertjes met Arabische mannen uit allerlei landen rondom Soedan - gezien als minderwaardig en behandeld als slaven. Ze worden vermoord, verjaagd, verkracht en hun huizen worden geplunderd en in beslag genomen. Arabische mensen nemen de huizen vaak over.

Bijna heel Darfur is nu leeg. Mensen zijn gevlucht naar buurland Tsjaad of het noorden van Darfur. Maar ook daar zijn de milities aangekomen. Drie Soedanees-Nederlandse mannen vertellen over wat dit geweld met henzelf, hun familie en landgenoten doet.

Amar Adam (22) en Amer Adam (27)

'Ik was zelf nog jong toen de genocide van Darfur in 2003 begon. Onze vader werd toen door de militias vastgehouden en gemarteld. Die herinneringen komen nu - met de huidige genocide - weer bij mijn vader bovendrijven. Dit uit zich vooral in lichamelijke klachten.

Er worden nu weer veel mensen vermoord. Gewone burgers. Kinderen, vrouwen en ouderen. Maar vooral jonge mannen zijn het doelwit. Onze neef is vermist. Mijn familieleden zoeken al maanden naar hem, maar waarschijnlijk is hij vermoord tijdens een aanval in ons dorp. Dat was begin dit jaar, nog voordat de oorlog uitbrak in de hoofdstad Khartoem.

'Onze generatie moet de zwakkeren beschermen, maar we worden systematisch vermoord'

Het is gek om te bedenken dat de militias het vooral gemunt hebben op jonge mannen zoals ik en mijn broer. Onze generatie moet de zwakkeren beschermen, maar we worden systematisch vermoord. Het raakt me enorm dat familieleden (weer) op de vlucht moeten. De meesten zijn nu naar Tsjaad gevlucht. Veel van hen zijn hun vader of oudere broers kwijtgeraakt. Ze hebben bijna geen voedsel en ook geen medicijnen. Mijn zwangere nicht is vorige week overleden, omdat ze geen medische hulp kon krijgen.

Het enige wat ik in Nederland kan doen, is hard werken en alles wat ik overhoud aan het einde van de maand opzij zetten en naar mijn familie in Tsjaad sturen, zodat zij wat eten kunnen kopen. Meer kan ik niet doen. Dat vind ik wel lastig. We proberen ons wel te verenigen als Soedanezen uit Darfur in Nederland, maar we zijn een kleine gemeenschap. We proberen elkaar te ondersteunen, want de verhalen en beelden uit Darfur beïnvloeden ons allemaal. We hebben een zwaar en pijnlijk hart.'

Adma Adam (49)

'Mijn twee zoons wonen nog in Soedan. Zij zijn 23 en 27 jaar oud. Een tijdje wist ik niet waar ze waren en hoe het met ze ging. Maar sinds kort hebben we weer af en toe contact als er elektriciteit



is.

Zij zijn naar Tsjaad gevlucht. Daar zitten ze nu in een vluchtelingenkamp, maar ook daar is het nog maar de vraag of ze veilig zijn. Wat had ik ze nu graag hier gehad. Ik probeer hen al vanaf 2011 naar Nederland te krijgen, maar zonder succes. Ook nu probeer ik weer aanvragen te doen, maar het is allemaal lastig. Dit maakt mij moedeloos als vader: dat je niks kan doen voor je eigen zoons.

'De militias zijn ontzettend snel en verplaatsen zich op paarden en motoren'

De militias zijn ontzettend snel en verplaatsen zich op paarden en motoren. Je moet je bedenken dat er dan ineens meer dan honderd mannen je dorp binnen komen rijden. Het is angstaanjagend.

Dat burgers en kleine kinderen zo worden neergeschoten en afgemaakt is ongekend. En dat er zo weinig aandacht is voor deze genocide maakt me verdrietig. Ik denk wel dat het gebrek aan aandacht ervoor zorgt dat de militias denken dat ze iedereen maar gewoon kunnen ombrengen. Dat ze nergens verantwoordelijk voor worden gehouden.'

Abdelhadi Abbaker (51)

'Iedereen is gevlucht uit Darfur. Mijn hele familie is uit elkaar gescheurd. Ze verblijven nu in vluchtelingenkampen in het zuiden van Soedan en in Tsjaad. Maar daar is helemaal niks. Geen



georganiseerde opvang, weinig voedsel en amper water.

Toch is het beter dan waar mijn moeder en een deel van mijn familie nu vastzitten. Ze zijn naar een noordelijke stad Al-Fashir gevlucht en die is op dit moment omsingeld door RSF en Arabische militieën. Ik maak me hier grote zorgen om. Als die stad valt, dan is het de vraag wat er met hen gebeurt.

Waarom ze zo verspreid zijn? Op het moment dat de militieën hun dorpen overvielen, pakten zij de enige uitweg die zij konden vinden. Mijn broer sprong over het hek naar de tuin van de burens. Gelukkig maar, want de militieën stonden al voor de poort om zijn huis binnen te gaan.

'Ik ben bang dat ik tijdens mijn leven niet meer getuige zal zijn van een democratisch Soedan'

Mijn neef was wel gepakt. Wekenlang wisten we niet waar hij was, tot hij ineens weer op de radar verscheen. Hij vertelde dat hij met allemaal andere jonge mannen uit zijn dorp bij elkaar werd gedreven. Het is hem uiteindelijk gelukt om zichzelf vrij te praten. Hij werkt bij de energiecentrale en de militieën vonden hem waarschijnlijk, vanwege zijn functie, te waardevol. Alle andere jongens zijn ter plekke vermoord.

Maar ik wil het niet alleen over mijn familie hebben. Ik spreek als activist voor alle mensen in Darfur en Soedan. Wat daar gebeurt, moet gehoord worden.

Zelf ben ik in 1997 naar Nederland gevlucht, maar acht jaar geleden ben ik weer teruggekeerd naar Soedan, omdat ik daar mee wilde bouwen aan de democratie. En de revolutie gaf zo'n hoop. Het leek echt de goede kant op te gaan.

Helaas moest ik dit jaar voor de tweede keer in mijn leven mijn land ontvluchten. Dat valt me heel zwaar, maar het is gevaarlijk om nu in Darfur te zijn. En al helemaal als activist. Dus ik heb me laten repatriëren naar Nederland. Ik ben bang dat ik tijdens mijn leven niet meer getuige zal zijn van een democratisch Soedan. Toch probeer ik vanuit hier ook dingen te organiseren. Samen met andere activisten starten wij inzamelingsacties en demonstraties in Nederlandse grote steden.'

<https://www.nd.nl/nieuws/buitenland/1200750/dat-deze-soedanese-mannen-leven-is-een-daad-van-verzet-onze-g#/reader>

[LEES OOK: Eerste genocide van de 21e eeuw dreigt zich in Darfur te herhalen en 'de wereld blijft schandalig stil'](#)